

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320204309
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4320204309.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Lenky Halmešovej vo veci starostlivosti súdu starostlivosti o maloleté dieťa: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: matka M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, t.č. Q. XX, E., zastúpená: G. iuris s.r.o., so sídlom Kominárska 2,4, Bratislava, IČO: 47 240 318, otec V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX/X, Q.-F., t.č. P. 6, E., zastúpený: JUDr. Beáta Hilvertová, advokátka so sídlom Sládkovičova 1, 934 01 Levice, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 19. januára 2022 č.k. 6P/103/2020-345, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, styku otca s maloletým a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom konanie o návrhu otca na zverenie mal. V. do striedavej osobnej starostlivosti zastavil. Mal. V. zveril do osobnej starostlivosti matky a vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. V. sumou 95 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku. Styk otca s maloletým upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. V. nasledovne:

- každý páry týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod.,
- každý nepáry týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod., vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod.,
- v čase letných prázdnin od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.,
- v čase vianočných sviatkov každý páry rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod., každý nepáry rok od 30.12. od 09:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.,

s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní mal. dieťa včas a riadne na stretnutie pripraviť a v stanovenom čase navzájom odovzdať a prevziať v mieste bydliska matky. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

1.2. Súd prvej inštancie zistil, že maloletý V. pochádza z mimomanželského pomeru rodičov, ktorí spolu nežijú. Otec pôvodne navrhoval zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v priebehu konania svoj návrh vzal späť a navrhol dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke, s čím ostatní účastníci súhlasili. Preto konanie o návrhu otca na zverenie mal. V. do striedavej osobnej starostlivosti zastavil. Maloletého V. zveril do osobnej starostlivosti matke, u ktorej sa od rozchodu

rodičov nachádza. Zdôraznil, že zákonnými zástupcami zostávajú obaja rodičia a zverenie dieťaťa matke neznamená, že matka je jedinou osobou oprávnenou rozhodovať vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletého. Otec vykonáva svoje rodičovské práva a povinnosti v rovnakom rozsahu ako matka a o podstatných záležitostiach dieťaťa majú rozhodovať spoločne. Napríklad aj pri zmene materskej školy, ktorú matka učinila bez vedomia otca.

1.3. Pri určení výživného súd prvej vychádzal z veku mal. dieťaťa a z jeho odôvodnených potrieb. Uviedol, že matka pôvodne navrhovala určiť výživné 100 eur, svoj návrh zmenila na 250 eur mesačne dôvodiac preložením maloletého do súkromnej materskej školy, kde výška školného mesačne činí sumu 220 eur. Podľa jej tvrdenia maloletý vyžaduje individuálny prístup, v súkromných škôlkach ide o „malotriedky“ a môžu sa mu viac venovať. Z čoho však potreba individuálneho prístupu vyplýva, matka neodôvodnila. Z uvedeného dôvodu, ako i preto, že matka zmenila materskú škôlku synovi bez vedomia otca, výdavok na školné v sume 220 eur nepovažoval za odôvodnený. Konštatoval, že maloletý navštevoval štátnu škôlku v K., potreba jej zmeny nebola preukázaná. Zistil, že otec pracoval na dohodu o pracovnej činnosti ako taxikár pre spoločnosť M. s.r.o., kde súhrn zdaniteľných príjmov za rok 2020 dosiahol 694,94 eura, odmenami si však zarobil 300-400 eur mesačne. Od 16.02.2021 do 31.03.2021 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti s N. & Q. s.r.o., pre ktorú vykonával príležitostný rozvoz tovaru za hrubú hodinovú odmenu 3,60 eura. Od 01.04.2021 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti si privyrába brigádnicke a dosiahne príjem cca 600 eur. Na internete však inzeruje ponuku masérskych služieb, ktoré podľa jeho tvrdenia momentálne nevykonáva, je to však len jeho tvrdenie ničím nepodložené. Matka je od 01.07.2021 živnostníčka, pracuje pre Q. Z., pričom dosiahne príjem 900 -1000 eur. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá, otec má vyživovaciu povinnosť k mal. V., nar. 09.03.2008, s ktorej matkou sa vedia dohodnúť a nemajú rodičovské práva upravené súdnym rozhodnutím. Uviedol, že na jej výživu prispeje mesačne do 100 eur. Vzhľadom k príjmom rodičov a ďalšej vyživovacej povinnosti otca súd prvej inštancie považoval výživné na mal. V. v určenej výške 95 eur za primerané jeho odôvodneným potrebám a tiež schopnostiam otca, ktorému nič nebráni, aby si našiel aj lepšie platenú prácu na riadny pracovný pomer.

1.4. Súd prvej inštancie konštatoval, že styk otca s mal. V. bol upravený neodkladným opatrením v rozhodnutí odvolacieho súdu č.k. 9CoP/41/2020-55 zo dňa 28.10.2020, ktoré matka nerešpektovala. Matka argumentovala tým, že maloletý V. negatívne znáša styk s otcom, zajakáva sa, pomočuje sa, odmieta sa s ním stretnúť a celkovo jeho psychický stav sa zhoršuje. Poukázala na lekárske správy z vyšetrení maloletého od MUDr. F. zo dňa 03.09.2021 a Mgr. F. zo dňa 06.09.2021. Súd prvej inštancie zdôraznil, že na zajakávanie maloletého matka poukazovala už pred prvou dočasnou úpravou pomerov, a preto nemožno mať za to, že zajakávanie maloletého V. je dôsledkom realizácie styku otca s ním. Rovnako je to aj v prípade psychického stavu mal. V., keď už v lekárskej správe zo dňa 05.10.2020 (č.l. 44) boli konštatované prvky úzkostnej separačnej poruchy u dieťaťa, a teda nemožno mať za to, že táto porucha vznikla v dôsledku realizácie styku otca so synom. Z lekárskejších správ predložených matkou vôbec nevyplýva zhoršenie psychického stavu dieťaťa ako dôsledku realizácie styku otca so synom, ani nevyplýva príčinná súvislosť medzi poruchami maloletého dieťaťa a realizáciou styku s otcom, resp. že psychický stav maloletého V. je zapríčinený správaním sa otca. Považoval za nepochybné, že rozchod rodičov a konflikty v ich spoločnej domácnosti mohli negatívne ovplyvniť maloleté dieťa, no tieto skutočnosti nemožno dávať za vinu len otcovi. Hádky za prítomnosti dieťaťa rodičia nepopreli a hádali sa predsa obaja, matka však viní výlučne otca a žiadnu vlastnú chybu nepriznáva. Tvrdenia matky o strachu, ktorý maloletý V. má z otca a o tom, že vzťah medzi nimi nie je dostatočne blízky a vyvinutý, súd prvej inštancie považoval za neosvedčené, až účelové. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 31.05.2021 (č.l. 141) vyplýva, že na maloletom V. v prítomnosti otca nebadáť znaky strachu, či obavy z otca, ani odporu zo spoločne stráveného času s otcom. Kolízny opatrovník tiež konštatoval pozitívny postoj dieťaťa k otcovi bez negatívneho dopadu správania otca na maloletého V.. Súd prvej inštancie podotkol, že kolízny opatrovník vykonal pohovor s dieťaťom spolu s otcom a bez prítomnosti matky. Táto správa kolízneho opatrovníka vyvrátila tvrdenia matky o strachu maloletého dieťaťa z otca a o nedostatočne vyvinutom vzťahu otca so synom. Matka bola tá, ktorá odmietala aj pokyny psychologičky RPPS, odmietala spoluprácu, neriadila sa ich dohodami a napokon na sedenia odmietla chodiť s odôvodnením, že psychologička je otcova známa a vôbec neriešila synove zajakávanie a problémy v MŠ. Účelovým sa javí i tvrdenie matky, že maloletý V. sa v novej škôlke rýchlo adaptoval, pretože sa nebál, že tam po neho príde otec. Toto tvrdenie nie je podložené žiadnymi relevantnými skutočnosťami a jedná sa len o dohad matky. Rovnako je to i s tvrdením, že zajakávanie dieťaťa ustúpilo, pretože sa nestretáva s otcom. Matka dokonca navrhla, aby styk otca s maloletým V. prebiehal prostredníctvom videohovoru. Nakoniec ale ona sama pred kolíznym opatrovníkom uviedla, maloletý V. s otcom nechce telefonovať, otca má matka zablokovaného v aplikácii messenger, vie sa jej dovolať len na jej služobné

číslo. Sama matka si nevedela predstaviť ako by dosiahla, aby maloletý V. s otcom telefonoval. Takáto matkou navrhovaná forma styku bola už vopred nerealizovateľnou. Matka tiež namietala, že čas, kedy si otec prevzal syna na styk podľa neodkladného opatrenia nevyhovoval maloletému dieťaťu a nevedel sa mu dostatočne prispôbiť. Otec maloletého V. na styk preberal o 9.00 hod., resp. o 15.00 hod., čo sú primerané a vhodné časy pre styk dieťaťa s rodičom a na aktívne strávený čas s rodičom. Matka však bližšie neuviedla, prečo by mal mať maloletý problém byť v tomto čase pripravený na styk s otcom. Tiež namietala, že aktuálne upravený styk otca s dieťaťom nie je v záujme maloletého. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby malo vytvorený blízky pozitívny emocionálny vzťah k obojom svojim rodičom, pričom tí by nemali brániť vytvoreniu a rozvíjaniu tohto vzťahu. Je nežiaduce, aby maloleté dieťa bolo vystavované konfliktu lojality k rodičom a ovplyvňované negatívnymi vzťahmi medzi rodičmi. V záujme zdravého vývinu maloletého dieťaťa je potrebné, aby sa obaja rodičia snažili o budovanie a podporovanie nielen ich vlastného vzťahu s maloletým dieťaťom, ale aj vzťahu druhého rodiča s maloletým dieťaťom. Hoci v predmetnej veci matka pred súdom deklarovala, že sa nesnaží brániť kontaktu otca s maloletým V., žiadnu snahu matky o podporenie a rozvoj vzťahu otca s maloletým nebadal, práve naopak, matka sa snaží o minimalizáciu ich vzájomného kontaktu, a to do takej miery, že ich vzájomný kontakt by nebol ani osobným kontaktom, ale len prostredníctvom aplikácie a videohovorov. V danej veci je však potrebné, aby motivovala maloleté dieťa na stretnutie s otcom, vyvolávala u neho pozitívne emócie pri spomienke na otca a podporovala rozvoj vzťahu otca so synom, pretože jeho zlepšenie môže u maloletého V. napomôcť i k zlepšeniu jeho psychického stavu a porúch. Práve upokojenie situácie medzi rodičmi, čas, ktorý V. strávi výlučne s otcom a pravidelnosť tohto styku nepochybne upevnia ich vzájomný vzťah. Napokon upravený rozsah je štandardnou úpravou styku, najmä keď rodičia žili v spoločnej domácnosti a spoločne sa o dieťa starali, preto je režim dieťaťa otcovi známy. Vzhľadom na značné osobné konflikty medzi rodičmi by prítomnosť matky počas realizácie styku bola kontraproduktívna. Rodičia, a hlavne matka, sa nevedeli vyvarovať invektívam a poznámkam na adresu druhého rodiča ani počas pojednávania. Súd prvej inštancie nenariadil znalecké dokazovanie, ktoré navrhovala matka, dôvodiac tým, že nevzhladol potrebu vystavovať dieťa ďalším vyšetreniam, keď jeho pozitívny vzťah k otcovi a naopak bol v konaní preukázaný. Krik, plač, odmietanie, hádzanie sa o zem môže bezpochyby súvisieť aj s vývinovým obdobím mal. V. a s ním súvisiacim obdobím vzdoru.

1.5. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2.1. Matka podala v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. V. sumou 250 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku a otec je oprávnený stretávať sa s mal. V. každý páry týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod., každý nepárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. Respektíve rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Dôvodila ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. Tvrdila, že konala v najlepšom záujme dieťaťa, živí ho, oblieka ho a chce mu zabezpečiť patričné vzdelanie, čo súd prvej inštancie vyhodnotil ako neodôvodnenú potrebu. Maloletému V. musí stačiť výška výživného ako určil súd, hoci otcova pracovná činnosť je o dohode o vykonaní práce a o dohode o pracovnej činnosti. Nemá trvalý pracovný pomer, hoci v jeho okolí je veľa možností na trvalý pracovný pomer, ale otec radšej preferuje ad hoc prácu, ktorá nie je pravidelná. To, že v okolí sú inzeráty na 1 500 eur v hrubom a pri jeho zdravotnom stave by to zvládol takúto prácu, súd prvej inštancie nezaujímal, ani nevypočítaval výživné z tejto sumy, hoci pri matke mal ustálenú mzdu. Dodala, že súd mohol matke odo dňa podania návrhu určiť ročné výživné.

2.3. Namietala, že úprava styku nad rámec predloženého návrhu je pre ňu neprijateľná a je neprípustné rozšíriť styk, ktorý svojím rozsahom pripomína striedavú starostlivosť. Tvrdila, že takýto rozšírený styk nikto žiadal? Tvrdila, že namietala psychologičku, ktorá celý proces riešila, ale nikto sa nepokúsil riešiť situáciu. Preto si našla vlastného psychológa. Namietala, že súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku len formalisticky citoval lekárske správy, ale sa s nimi nezaoberal, neprihliadal na aktivitu matky, označil jej konanie za obštruktívne a ničím nepodložené strachy maloletého so stretávaním sa s vlastným otcom. Ani sa nezaoberal možnosťou nariadiť znalecké dokazovanie, ako navrhovala z dôvodu rozdielnosti názorov psychológov dôvodiac, že nevzhladol potrebu vystavovať dieťa ďalším vyšetreniam, keď jeho pozitívny vzťah k otcovi a naopak bol v konaní preukázaný. Poukázala na svoju ponuku opätovného nastavenia komunikácie cez aplikáciu whatsapp, na čo kolízny opatrovník z nej urobil hašterivú osobu,

ktorá ma zablokovaný whatsapp, robí obštrukcie, aby sa maloletý nemohol stretávať so svojim otcom. A to všetko preto, lebo sa vzorne stará a vychováva syna a otec neplatil viac ako 2 roky výživné.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že pridrižiava svojho vyjadrenia na pojednávaní dňa 19.01.2022, v ktorom navrhol upraviť styk otca s maloletým, resp. vyhovieť návrhu otca na úpravu styku. Má za to, že takto upravený styk je v záujme maloletého dieťaťa, keďže sa jedná o bežnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom a zachovanie zdravého psychického vývinu dieťaťa. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že po rozchode v roku 2020 prispieval matke sumou 100 eur mesačne, v apríli bol v nemocnici a dlhodobo PN a dva mesiace jej nemohol dať výživné. V roku 2021 platil výživné podľa rozhodnutia súdu 60 eur mesačne. Matka si ponechala jeho pandemickú podporu 840 eur, keďže prišli na účet jej matky, ktorý obaja spoločne používali. Tiež si ponechala jeho majetok v hodnote 800 eur, ktorý bez jeho vedomia predala. Preto má od neho dosť peňazí. Kупuje maloletému veci na oblečenie, bicykel a hračky. O syna sa chce starať a matka mu to napriek rozhodnutiu súdu o neodkladnom opatrení neumožňuje. Dieťa dala do inej MŠ, lebo riaditeľka MŠ v K. bola ochotná mu dieťa vydať, keď preň prišiel. Nedala mu číslo účtu, na ktorý je má posilať výživné a keď prišiel osobne volala na neho políciu. Úpravu styku považoval za štandardnú. So synom sa ľúbia a syn s ním nemá žiadny problém. Keď mu ho matka odmieta dávať, chlapec je z toho zmätený a nevie sa správať prirodzene. Žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, styku otca s maloletým a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14.1. Odvolací súd posudzujúc rozsudok v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného a styku otca s maloletým z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Súdom prvej inštancie v danej veci považoval za rozhodujúce, či sú splnené dôvody pre úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému a zistil, že dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu,

jeho rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o maloletého, a doposiaľ neboli súdom upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému. Otec vzal svoj návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti späť a súhlasil so zverením syna do osobnej starostlivosti matke, preto súd prvej inštancie zveril maloletého V. od osobnej starostlivosti matky, u ktorej sa po rozchode rodičov nachádza.

14.2. Pri určení vyživovacej povinnosti otca mal preukázané potreby maloletého V. a schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. U matky vychádzal zo skutočnosti, že je od 01.07.2021 živnostníčka, pracuje pre Q. M. Z., pričom dosahuje príjem 900 - 1000 eur a nemá inú vyživovaciu povinnosť. Otcov príjem pozostával z príjmu na dohodu o pracovnej činnosti pre spoločnosť M. K. s.r.o., ako taxikár, kde súhrn zdaniteľných príjmov za rok 2020 dosiahol 694,94 eura a odmeny 300-400 eur mesačne. Od 16.02.2021 do 31.03.2021 pracoval na dohodu o pracovnej činnosti s N. & Q. s.r.o., pre ktorú vykonával príležitostný rozvoz tovaru za hrubú hodinovú odmenu 3,60 eura. Od 01.04.2021 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti si privyrába brigádnicky a dosiahne príjem cca 600 eur. Dospel k záveru, že výživné vo výške 95 eur mesačne zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca, ktorý síce má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. V., nar. 09.03.2008, vo výške do 100 eur mesačne, ale nič mu nebráni, aby si našiel lepšie platenú prácu na riadny pracovný pomer. Zároveň určené výživné zodpovedá aj príjmu matky a odôvodneným potrebám chlapca vo veku 4 rokov, ktorý navštevuje MŠ s potrebami bežného charakteru. Pokiaľ matka žiadala určiť výživné vo výške 250 eur mesačne dôvodiac preložením maloletého do súkromnej materskej školy a potrebou individuálneho prístupu k maloletému, konštatoval, že svoje tvrdenia matka nepreukázala a navyše zmenila materskú škôlku synovi bez vedomia otca, preto na výdavok na školné v sume 220 eur nepovažoval za odôvodnený.

14.3. V rámci úpravy styku otca a maloletého syna poukázal na nariadené neodkladné opatrenie uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. októbra 2020 č.k. 9CoP/41/2020-55. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na maloletom V. nebadáť znaky strachu, či obavy s otca ani odporu so spoločne stráveného času s otcom. Konštatoval, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby malo vytvorený blízky pozitívny emocionálny vzťah k obojmu rodičom, pričom tí by nemali brániť vytvoreniu a rozvíjaniu tohto vzťahu. Upravil rozsah styku štandardne s ohľadom na skutočnosť, že rodičia žili spolu v spoločnej domácnosti a spoločne sa o dieťa starali, preto je režim dieťaťa otcovi známy.

14.4. Odvolací súd sa s uvedenými závermi súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil. Správny bol aj výrok o trovách konania podľa § 52 CMP, keďže vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov rozsudku v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

15.1. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výživného odvolací súd dodáva, že výživné určené dieťaťu slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb potrebných pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Odôvodnené potreby dieťaťa sú dané jednak jeho vekom, stupňom vzdelávania a formou prípravy na budúce povolanie, ale aj zdravotným stavom. Výživné slúži dieťaťu na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb týkajúcich sa bývania, jedla, ošatenia a obuvi, hygieny, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre výchovu dieťaťa, ktoré zahŕňajú vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné vyžitie, prípadne aj tvorbu úspor. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V danej veci súd prvej inštancie vychádzal z príjmov oboch rodičov a tiež z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, výšku určeného výživného určil primerane s ohľadom na skutočnosť, že ide o malé dieťa s bežnými potrebami, keďže jediným vyšším výdavkom mal byť poplatok v súkromnej materskej škôlke. Vzhľadom k tomu, že matka dieťa preložila do inej škôlky bez vedomia otca, na uvedený výdavok pri určení výživného neprihliadal.

15.2. Ďalej odvolací súd dodáva, že úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom je súčasťou rodičovských práv. Zároveň však vyjadruje aj záujem dieťaťa na udržiavanie vzájomných väzieb s obidvoma rodičmi,

teda aj s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Je potrebné uviesť, že zákon o rodine v každom prípade uprednostňuje dohodu rodičov, pretože rodičia si sami môžu najlepšie upraviť styk s dieťaťom. Musia si však uvedomiť, že akákoľvek úpravu styku si dohodnú, táto vždy musí byť v záujme dieťaťa, keďže v zákone o rodine je priamo zakotvená zásada, podľa ktorej je záujem maloletého dieťaťa na prvom mieste pri rozhodovaní o všetkom, čo sa ho týka. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje úroveň starostlivosti, bezpečnosť dieťaťa a bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti a duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa. Často sa však rodičia na styku nedohodnú, resp. sa nevedia dohodnúť, preto musí o styku rozhodnúť súd. V danej veci rodičia maloletého V. žili spolu v spoločnej domácnosti od roku 2014 a v roku 2017 sa im narodilo dieťa, o ktoré sa spoločne starali až do roku 2020, kedy otec opustil spoločnú domácnosť. A napriek tomu, že príčinou ukončenia spolužitia rodičov neboli žiadne skutočnosti týkajúce sa vzťahu otca a maloletého dieťaťa, vznikol medzi rodičmi problém s realizáciou styku otca so synom. Matka poukazovala na zdravotné problémy syna, ktorých vznik dávala do priamej príčinnej súvislosti so stykom syna s otcom. Hoci v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že dieťa má zdravotné problémy, príčinná súvislosť so stykom dieťaťa s otcom preukázaná nebola. Zdravotným stavom dieťaťa sa musia zaoberať predovšetkým lekári, ale tiež obaja rodičia spoločne, pretože len spoločným úsilím ich dokážu vyriešiť, alebo aspoň zmierniť.

16.1. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 3 CSP zaoberal podstatnými námietkami matky uvedenými v odvolaní. S tvrdením matky, že konala v najlepšom záujme dieťaťa, živí ho, oblieka ho a chce mu zabezpečiť patričné vzdelanie, čo súd prvej inštancie vyhodnotil ako neodôvodnenú potrebu, sa odvolací súd nezaoberal, keďže z uvedeného všeobecného tvrdenia nie je zrejmé, čo konkrétne matka rozhodnutiu súdu prvej inštancie vytyka. Matka ďalej namietala, že súd prvej inštancie pri určení vyživovacej otca vychádzal z jeho príjmu z dohody o vykonaní práce a z dohody o pracovnej činnosti, a nezohľadnil skutočnosť, že otec nemá trvalý pracovný pomer, ktorým by mohol dosiahnuť vyšší príjem. Uvedenú námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. Otec príjem má, a že nejde o príjem z trvalého pracovného pomeru nie je rozhodujúce. Nakoniec ani matka nie je v trvalom pracovnom pomere. K námietke týkajúcej sa zročného výživného odvolací súd upozorňuje, že v danej veci bola vyživovacia povinnosť na čas do právoplatnosti vo veci samej upravená nariadeným neodkladným opatrením (č.l. 235 v spojení s č.l. 306), na návrh matky, ktorý podala dňa 23.09.2021. Uvedeným podaním matka podala aj návrh na rozhodnutie vo veci samej a vo vzťahu k vyživovacej povinnosti navrhla túto uložiť počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vzhľadom na návrh matky nebolo dôvodné, aby súd prvej inštancie právo na výživné priznal späťne (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine), preto ani ku dňu vydania rozhodnutia nevznikol nárok na zročné výživné.

16.2. Pokiaľ matka namietala, že úprava styku nad rámec predloženého návrhu je pre ňu neprijateľná a je neprípustné rozšíriť styk, ktorý svojim rozsahom pripomína striedavú starostlivosť, s uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožnil. V prvom rade upravený styk ani zďaleka nepripomína striedavú osobnú starostlivosť. Navyše podľa odvolacieho návrhu matka namietala len voči úprave styku každý nepárny týždeň vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod. a voči úprave styku počas letných prázdnin a vianočných a novoročných sviatkov. Podľa názoru odvolacieho súdu styk otca s maloletým synom iba v rozsahu 2 hodín v nepárny týždeň (v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod.) nemožno považovať za dostatočný pre rozvíjanie pozitívneho emocionálneho vzťahu otca a synu a pre upevňovanie ich vzájomných väzieb. Navyše odvolací súd nezistil žiadny dôvod, prečo by otec a syn nemohli stráviť časť letných prázdnin a časť vianočných a novoročných sviatkov spolu, a zároveň rovnaký čas môže stráviť so synom aj matka. Je potrebné dodať, že pri osobitnej úprave styku počas prázdnin a sviatkov sa nerealizuje styk tak, ako je upravený počas bežného roka.

16.3. Námietku matky, podľa ktorej súd prvej inštancie mal nariadiť znalecké dokazovanie z dôvodu rozdielnosti názorov psychológov, odvolací súd nepovažuje za dôvodnú. V tomto smere súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že z lekárskeho správ predložených matkou vôbec nevyplýva zhoršenie psychického stavu dieťaťa v dôsledku realizácie styku s otcom, správania otca, ani príčinnú súvislosť medzi poruchami maloletého dieťaťa a realizáciou styku. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že maloleté dieťa účastníkov konania negatívne ovplyvnil rozchod rodičov a ich hádky v prítomnosti dieťaťa. Keďže sa hádali obaja rodičia, nie je možné za vinníka považovať výlučne otca. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením matky, podľa ktorého styk otca so synom môže nahradiť komunikácia cez aplikáciu whatsapp. Naopak takýto spôsob realizácie styku nedokáže nahradiť priamy a bezprostredný styk dieťaťa s rodičom. Je potrebné si uvedomiť, že úprava styku rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti, neznamená len stretávanie sa, či rozhovor. V zásade ide o právo rodiča podieľať sa na výchove dieťaťa, na formovaní jeho osobnosti a jeho názorov tak, aby z dieťaťa vyrástla plnohodnotná osobnosť. Tento cieľ si však vyžaduje osobný kontakt, ale aj osobný

príklad, prežívanie spoločných zážitkov a aktivít ako aj bežného života, a tiež možnosť odpovedať na otázky dieťaťa, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Ťažko ho možno dosiahnuť komunikáciou cez akúkoľvek aplikáciu.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, styku otca s maloletým a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

18. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Účastníci konania v odvolacom konaní nežiadali priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).